מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את סיפורי הראשית המרכזיים בספר בראשית
- להבין את מוטיב האחריות ההדדית - שומר אחי
- לקשר בין דמויות, אירועים ופסוקים מרכזיים בספר

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – הבנת הסיפורים

1. א – קין
2. א – לעבדה ולשמרה
3. ג – יהודה
4. א – בריאת העולם, קין והבל, המבול, מגדל בבל
5. ד – רחל

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – קין התנער מהאחריות ושאל 'השומר אחי אנכי'
2. נכון – יהודה אמר אנכי אערבנו
3. לא נכון – הוא נמצא בפרקים א'-י"א
4. נכון – רחל היא אמו של יוסף
5. לא נכון – השיר נכתב על ידי המשוררת רחל בלובשטיין, שהזדהתה עם רחל אמנו

חלק ג' – השלמת מילים

1. לעבדה
2. קין
3. יהודה
4. שרה
5. חלומות

חלק ד' – התאמת דמות לתיאור

1. 1 – ב (הרג את אחיו הבל מקנאה)
2. 2 – א (ניצל מהמבול בתיבה)
3. 3 – ד (אבי האומה וראשית העם)
4. 4 – ג (נאבק עם עשו אחיו על הבכורה)
5. 5 – ו (נמכר על ידי אחיו למצרים)
6. 6 – ה (אם שבוכה על בניה בנבואת ירמיהו)

חלק ה' – סדר האירועים בספר בראשית

1. בריאת העולם והאדם
2. קין והבל
3. המבול ונח
4. אברהם ושרה יוצאים לארץ כנען
5. יוסף נמכר למצרים על ידי אחיו

חלק ו' – כתיבה והבעה

1. התייחסות לקין שהתנער מאחריות, להבדלו מיהודה שלקח אחריות, ודוגמה אישית רלוונטית

כרטיס יציאה – מה לחפש

- קין, אחרי שהרג את הבל והתנער מאחריות
- קין ברח מאחריות ואילו יהודה לקח אחריות מלאה על בנימין
- כל תשובה אישית המחברת בין הרעיון לחיים האמיתיים

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח את השיעור בקריאה קצרה של המשפט המרכזי הֲשֹׁמֵר אָחִי אָנֹכִי ולדון במשמעותו
- מומלץ לחלק את הפעילויות לפי סדר הסיפורים בספר כדי לשמור על רצף כרונולוגי
- בחלק הפתוח כדאי לאפשר שיתוף בזוגות לפני כתיבה אישית

דף תרגול: בראשית - מהבריאה עד יוסף

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה נלמד על סיפורים מספר בראשית: בריאת העולם, קין והבל, נח, אברהם ושרה, יעקב, רחל ויוסף. השאלה המרכזית: האם אני אחראי על אחי או אחותי?

📖 מילון קטן:

בראשית	הספר הראשון בתורה, מספר על ראשית העולם והאדם
קנאה	רגש קשה כשמישהו מקבל יותר ממני
אחריות	הדאגה למעשים שלי ולאנשים סביבי
פיוס	השלמה בין אנשים אחרי מריבה
חלום	תמונה בשינה, לפעמים עם משמעות לעתיד
ברית	הסכם חשוב בין אלוהים לבין אדם או עם
מכירה	כאן - מכירת יוסף על ידי אחיו למצרים

1 חלק א' – הבנת הסיפורים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מי אמר את המשפט הזה אחרי שהרג את אחיו?

א) קין ב) הבל ג) נח ד) אברהם

2. מה האדם היה צריך לעשות בגן?

א) לעבדה ולשמרה ב) לבנות מגדל ג) לצוד חיות ד) לשפוט אנשים

3. מי הבטיח לאבא שישמור על בנימין?

א) ראובן ב) שמעון ג) יהודה ד) לוי

4. אילו סיפורים נמצאים בתחילת הספר?

א) בריאת העולם, קין והבל, המבול, מגדל בבל ב) מכירת יוסף ג) אברהם ושרה ד) יעקב ועשו

5. איזו אמא בוכה על הילדים שלה בפסוקים?

א) שרה ב) רבקה ג) לאה ד) רחל

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	קין לקח אחריות מיד אחרי שהרג את אחיו הבל	☐	☐
2	יהודה הציע לערוב בעד בנימין לפני אביו יעקב	☐	☐
3	סיפור מגדל בבל מופיע בפרקים י"ב-ל"ו	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
4	יוסף הוא בנם של יעקב ורחל	☐	☐
5	השיר ‹רחל› נכתב על ידי רחל אמנו עצמה	☐	☐

3 חלק ג׳ – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. האדם הראשון נברא כדי _____ ולשמור את הגן

2. _____ הרג את אחיו הבל מתוך קנאה

3. _____ אמר ליעקב אביו אנכי אערבנו

4. בפרקים י״ב-ל״ו בספר בראשית מסופר על אברהם ו _____

5. יוסף פתר _____ של פרעה ושל חבריו בכלא

4 חלק ד׳ – התאמת דמות לתיאור

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. קין	___	**א.** ניצל מהמבול בתיבה
2. נח	___	**ב.** הרג את אחיו הבל מקנאה
3. אברהם ושרה	___	**ג.** נאבק עם עשו אחיו על הבכורה
4. יעקב	___	**ד.** אבי האומה וראשית העם
5. יוסף	___	**ה.** אם שבוכה על בניה בנבואת ירמיהו
6. רחל	___	**ו.** נמכר על ידי אחיו למצרים

5 חלק ה׳ – סדר האירועים בספר בראשית

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	המבול ונח
☐	יוסף נמכר למצרים על ידי אחיו
☐	אברהם ושרה יוצאים לארץ כנען
☐	קין והבל
☐	בריאת העולם והאדם

6 חלק ו׳ – כתיבה והבעה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו פסקה קצרה: האם אני שומר אחי? התייחסו לקין וליהודה, והביאו דוגמה מהחיים שלכם לאחריות כלפי מישהו קרוב

כרטיס יציאה

מי אמר הֲשֹׁמֵר אָחִי אָנֹכִי, ובאילו נסיבות?

מה ההבדל בין יחס קין ליחס יהודה כלפי אחריות על אח?

כתבו משפט אחד על המשמעות של שומר אחי בחיי היום-יום

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀